

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LV. Ч. 221. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, вівторок, 23-го вересня 1947.

No. 221. JERSEY CITY and NEW YORK, Tuesday, September 23, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДНОМ Тел. „Свобода“: Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: Bergen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ НАРАДЖУЄТЬСЯ НАД СКЛИКАННЯМ КОНГРЕСУ

Вашингтон, 21 вересня. — Президент Труман, повернувшись в суботу 20 вересня з подорожі на Між-американському Конференцію в Ріо, провів решту часу минулого тижня на полегдженні найважливіших справ, які накопичилися на його столі в Білому Домі. У понеділок назначена конференція з секретарем стейту Джорджем Маршалом, який має скласти звіт з дотеперішнього перебігу нарад в Асамблеї Об'єднаних Держав і на конференції 16-ти держав в Парижі. Досі звісно, що Маршал не вірить у те, щоб потреби Європи, виявлені на паризькій конференції, можна було полегдити адміністративним ладом, без скликання надзвичайної сесії конгресу. Хоч адміністрація має доволі грошей, щоб заспокоїти хвилові потреби Європи, то на введення в життя повного Плану Маршала треба ухвалити конгресу. Тому президент поважно пригадується над скликанням надзвичайної сесії десь на половину листопаду.

НОВИЙ БУРЕВІЙ НА ФЛОРИДІ

Маямі, Флорида, 22 вересня. — Буревій, який навістив Флориду минулого тижня і піграв на захід до стейтів Алабама і Луїзіана, набрав шкоди в цих стейтах на приблизну суму сто мільйонів доларів. Особливо великі втрати потерпіло місто Нью Орлеанс, при гирлі ріки Миссисипі. Серед буревію втратило життя 70 людей. Та ледви минуло одно нещастя, а вже новий буревій появився на Атлантичному океані, який зближається до південного побережжя Флориди зі швидкістю 70 миль на годину.

ІРЛІ ПАЙЛ ПРИВІЗ БІЛЯ СТО УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ.

Нью Йорк, 21 вересня. — Сьогодні прибув із Бремена Ірлі Пайл, який привіз 122 подорожних, переважно європейських скитальників. Між ними було около 100 українців, що приїхали під опікою Нешенел Кетолік Велфер Конференс і Юнайтед Стейтв Каміті. Серед нових імігрантів є два священники, один з Карпатської України. Він оповідає про велике національне освідомлення карпатських українців під час війни. Інші імігранти згадують про погіршення матеріального положення після покінчення діяльності УНРРА, а ті, що приїхали з Австрії з віднятистю підняють акцію 3. Українсько-Американського Допомогового Комітету в доставі одягу для скитальників в Іспурку, Зальцбургу і ін. таборах. — Під час подорожі лютувала на океані велика буря, корабель почав затікати, серед подорожних запанувала велика тривога, люди почали молитися.

СПІР ЗА РІВНОПРАВНІСТЬ НІГРІВ МІЖ КАТОЛИКАМИ.

Ст. Луїс, Мо., 21 вересня. — З нагоди розпорядку католицького архієпископа Джозефа Е. Ритера в тушній дієцезії, щоб нігріські діти в парохіальних школах сиділи в одній класі з білими, повстало між деякими батьками білих дітей негодування і вони рішили внести жалобу до цивільного суду, щоб спинити виконання наказу архієпископа. Архієпископ оприлюднив пастирський лист з цієї нагоди і його відчитано в церквах сьогодні. В листі архієпископ грозить виключенням з церкви тих католиків, які відважились би піти з цією справою до державного суду. Останні вісті такі, що батьки, які не хочуть допустити до рівноправності їхніх дітей з дітьми нігрів, рішили відкинутися до Апостольського Делегата.

ПОЇЗД СВОБОДИ В ДОРОЗІ ДО НЬО ЙОРКУ.

Трентон, Н. Дж. — Після кількадевного побуту Поїзду Свободи у Філадельфії, його перевезено до Трентону, звідси він виїде на довгий побут до Нью Йорку. У четвер цього тижня Поїзд Свободи буде приміщений на рейках стації Гренд Сентрал, після переїзду до Брукліна, Квінс і Бронксу. Нью Йорк приготує величаві маніфестації з нагоди побуту Поїзду Свободи з неопіченими документами американської свободоловної спадщини.

43 ОСОБИ З ГОЛІВУДУ НА ПЕРЕСЛУХАННІ.

Вашингтон. — Комісія для прослідкування Не-американських Діань палати репрезентантів вислала візвання до 43 осіб з фільмової продукції у Голівуді, щоб вони явилися як свідки для виявлення комуністичних затій у цьому промислі. Візвання дістали не лише актори, але й продюсери. Між ними згадані: Гері Купер, Валт Дісні, Чарлі Чаплін, Адольф Менжу, Ерик Джонсон і ін. Переслухання відложено до 20 жовтня. Воно potrиває кілька тижнів.

ПІВТРЕТЯ МІЛЬОНА СТУДЕНТІВ В АМЕРИЦІ.

Нью Йорк. — Перегляд числа нововписаних студентів почало науку на осінніх курсах, які отворено жав-виказує, що біля два з половиною мільйона студентів почало науку на осінніх курсах, які отворено в понеділок 22 вересня.

Гувер розвиває плян зарадження масовому голодові в Європі

Нью Йорк, 21 вересня. — На концерті, уладженім організаціями для допомоги Німеччині у Медисон Сквер Гарден, промовляв бувший президент Герберт Гувер. Він звернув увагу, що загроза масового голоду в Європі є не менша, ніж була в 1945 р. Гувер заявив, що лише са-мопосвята американців може врятувати Європу й цілий світ і тому видвигнув домагання, щоб населення Америки ввело добровільне пайкування харчів. Гувер переповів свої помічення зо-жнив в Європі і виявив, що Росія має цього року доволі харчів, щоб помогти своїм сателітам. Тому Америка повинна сконцентрувати свою увагу на допомозі іншим країнам Європи. — Бувший голова Американського Військового Уряду в Німеччині ген. МекНарні заявив, що комунізм ще не розпаношився в американській зоні Німеччини, однак до цього може прий-ти, коли американці не поспішать з допомогою. Він сказав, що тепер демократія виставлена на пробу і вона повинна цю пробу витримати.

ДЕЛЕГАТ 3. УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КОМІТЕТУ АДВ. СМУК ПОЧАВ ПРАЦЮ.

Філадельфія, 22 вересня. — За відомленнями, які наспіли до бюро Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету, делегат цього Комітету адв. Роман Смуk приїхав до Франкфурту над Меном у Німеччині і почав негайно свою працю.

ОСТИН ЗАКИДАЄ ВИШИНЬСЬКОМУ НЕПРАВДУ І ПОШИРЮВАННЯ НЕНАВИСТІ.

Нью Йорк. — З нагоди закінчення Тижня Об'єднаних Держав уладжено в суботу 20 вересня бенкет в готелі Валдорф Асторія, під час якого промовляв постійний член амери-канської делегації до О. Д., Ворен Остин. Він спинився на промові советського делегата Ан-дрія Вишинського, виголошеній в Асамблеї О. Д. а четвер і схарактеризував цю промову як обиду, нанесену Злученим Державам і поодиноким американським установам та громадя-нам. На думку Остина, промова Вишинського була обрахована на застрашення населення Со-ветів, що Америка плянує збройний напад. Однак правда маєтьс напакі: Советські деле-гати в О. Д. не допустили до виконання ухвали Ради Безпеки для недопущення нападу на Грецію. З промови Вишинського, можна прийти до висновку, що то Росія не бажає собі миру, поширює ненависть до Злучених Держав і живає тактики, яка може довести до війни. — Бувший секретар війни Роберт П. Патерсон сказав, що наряд в Америці має довіря до О. Д., вірити у мирне наладнання спорів дорожю переговорів, воно домагається свободи від агресії, „однак воно не впаде ніколи на колішки, щоб прохати за цю свободу“.

Українська Повстанська Армія в боротьбі ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД „СПРОСТОВУЄ“ АМЕРИКАНСЬКЕ ПОВІДОМЛЕННЯ; ЗАПЕРЕЧУЄ ЧИСЕЛЬНІСТЬ У.П.А. ТА ПРИЯВНІСТЬ СОВЕТСЬКИХ ВІЙСЬКИХ НА ПОЛЬСЬКІЙ ТЕРИТОРІЇ.

Потверджує боротьбу проти У.П.А. та „співпрацю“ зі советською армією.

Варшава, Польща, 20 вересня. (ЮП). — Речник польського уряду сьогодні офіційно намагався „спростувати“ повідомлення американського військового командування про за-пеклі бої між польсько-російськими військами з одного боку і Українською Повстанською Армією з другого в гористих районах південної Польщі. Польський уряд твердить, що а-мериканське військово-повідомлення, видане у зв'язку з переходом одного відділу УПА в а-мериканську зону Німеччини, є „сильно перебільшене“. Він твердить, що пересічна сила відділів УПА, з якими доводилося воювати польській армії, вагалася між 20 і 100 повстан-цями. Це, звичайно, в нічому справі не зміняє щодо загальної сили УПА, бо відомо, що вона не веде боротьби одностайним фронтом, а тільки окремими загонами, власне в силі, наперев в польському урядовому „спростованні“. Речник польського уряду в дальшому за-перечив приявність на польській території та дії советсько-російських військ проти УПА. Він, натомість, ствердив, що росіяни в своїй боротьбі проти УПА „тільки“ співпрацюють з польською прикордонною сторожею, але самі воєнні дії проти УПА розгортають на украї-нській території під Советами.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПЛЯН „МАЛОГО АСАМБЛЕЇ“ ТА СПРАВА КОРЕЇ ПРИЙНЯТІ НА ПОРЯДОК НАРАД ЗАГАЛЬНОГО ЗІБРАННЯ О.Д.

Лейк Сохес, Н. Я., 21 вересня. — Генеральний Комітет Загального Зібрання О.Д. пе-реголосував сьогодні більшістю 12 голосів проти двох, щоб американську резолюцію про створення „Тимчасового Комітету О.Д. для Миру і Безпеки“, що його названо „Малого А-самблеєю“, поставити на порядок нарад Загального Зібрання О.Д. Так само переглосовано американську резолюцію щодо „самостійності Корей“. Проти голосували тільки пред-ставники Советської Росії і Польщі. Рівночасно ухвалено поставити на порядок нарад Генераль-ної Асамблеї теж резолюцію советського представника Вишинського про „підпалювачів вій-ни“. Над цією справою навіть формально не голосовано. Америка, стоючи на становищі, що кожна справа повинна бути обговорена, без огляду на те, чи вона правильна, чи ні, навіть не ставляла формального спротиву. При обговорюванні поодиноких справ прийшло до даль-ших словних двобій між советським представником, А. Громиком, та американським, Ворен Р. Остином. Засідання Генеральної Асамблеї сьогодні не відбулося. На вчорашньому засі-данні продовжувано промови голов делегацій поодиноких країн, між ними теж французь-кого міністра закордонних справ Бідо, що полемизував зі советським представником Виши-нським та заперечував його твердження, мовляв Плян Маршала є причиною політичного по-ділу Європи. На цій сесії мав виголосити промову теж „представник“ України, Д. Мануїль-ський, але його виступ відложено на засідання Загального Зібрання в понеділок, 22. ве-ресня.

УКРАЇНЕЦЬ В ІМЕНІ БІЛОРУСІ ЗАСТУПАЄ РОСІЙСЬКІ ІНТЕРЕСИ.

Нью Йорк, 30 вересня. — На вчорашній сесії Загального Зібрання О.Д. у Флоринг Медов виступив з промовою „представник Білорусі“ — Кузьма Кісілев. Говорив в такт Ви-шинського та в обороні російських інтересів проти „американської реакції“, до якої ще при-нагідно долучив Еспанію. Американська преса, подаючи звідомлення з виступу Кісілева, називає його українцем і у висліді „получається“ таке, що „українець“ говорить в імені „Білорусі“ та обороняє російських інтересів.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СПІВПРАЦІ В ПАРИЖІ ЗАКІНЧУЄ СВОЇ НАРАДИ.

Париж, 21 вересня. Так звана Конференція Європейської Співпраці, в якій взяли участь 16 західно-європейських країн та яка радила над спільною відбудовою Європи при амери-канській допомозі згідно з Плянм Маршала, має закінчити завтра свою працю. Предсідни-ком кінцевого засідання буде британський міністер закордонних справ Бевин. У висліді пра-ці Конференції буде вислане відповідне звідомлення американському Конгресові, в якому точно визначено європейські спроможності та потреби американської допомоги, щоб могли знову „поставити на ноги“ європейське господарство, від чого у великій мірі залежатиме теж політична стабілізація. Потребу безпосередньої американської допомоги європейським країнам визначається на приблизно 19,000,000,000 доларів, яку остаточно вирішить амери-канський Конгрес.

БРИТАНІЯ ОСТЕРІГАЄ СОВЕТСЬКИХ САТЕЛІТІВ

Лондон, 21 вересня. — Речник британського мі-ністерства закордонних справ сьогодні заявив, що кожне дальше порушення основних свобод в Угор-щині, Румунії та Болгарії уряд Великої Британії вва-жатиме „злочинним порушенням постанов мирового договору“ та відповідно поступатиме. В гострій у-рядовій заяві стверджується, що недавня ратифікація мирових договорів з цими советськими сателітами в жодному разі не означає теж potwierдження їх не-демократичної поведінки. Висловлюючи „серйозне заклопотання“ ролю та політикою комуністичних меншин в цих країнах, уряд Великої Британії „не вважає урядів Угорщини, Румунії і Болгарії справ-жніми представниками політичних почувань і тра-дицій народів цих країн“. Називаючи по імені по-одинокі факти з комуністичного терору й диктатуру в згаданих країнах, речник британського уряду за-кінчив остерогою, що „кожний подібний акт у май-бутньому будеться вважати порушенням постанов мирового договору та злочином проти європейської цивілізації“.

„ДИВЕРСІЯ“ В БОЛГАРІЇ.

Софія, Болгарія, 12 вересня. — Болгарський уряд видав сьогодні комюнікат, в якому сказано, що бол-гарські громадяни, вишколені та забезпечені зброєю в Греції, увійшли знову на територію Болгарії, з ме-тою „диверсійної акції“. Дальша група „диверсан-тів“ намагалася перейти з Греції до Болгарії біля місцевості Чакаларово, але була відбита болгарською прикордонною сторожею, залишивши на полі бою 11 вбитих. В іншому комюнікаті сказано, що до Бол-гарії втікають грецькі „демократи“ та що ними о-кремо піклується болгарський уряд.

КОМУНІСТИЧНИЙ „ПОХІД ГОЛОДНИХ“ В ІТАЛІЇ.

Рим, 21 вересня. — Відома стара правда, що ко-муністи спекулюють на людській нужді та доклада-ють усіх зусиль, щоб її збільшувати для своїх полі-тичних цілей, найшла своє чергове potwierдження в Італії. Постійно унеможливаючи післявоєнну відбу-дову, виступаючи проти закордонної допомоги, ор-ганізуючи страйки та заворушення, комуністи в Італії витворили насамперед складне економічне положен-ня, а тепер домагаються влади для боротьби з ви-твореними ними труднощами. Вчора вони зоргані-зували в країні „похід голодних“, що мав бути де-монстрацією комуністичної сили. Похід відбувся, але далеко не так, як комуністи сподівались. Проте, комуністична преса намагається його „роздувати“, пишучи, що — наприклад — в поході в Анкона взяло участь „понад 50,000“, хоча це число є більше, ніж загальна кількість населення цієї місцевості.

ФРАНЦУЗЬКІ КЕРІВНИКИ ВКАЗУЮТЬ НА ЗАГРОЗУ ВІЙНИ.

Париж, 21 вересня. — Сьогодні трьох фран-цузьких керівників вказували та остерігали на свій лад перед безпосередньою загрозою війни. Прези-дент Франції, Вінсент Оріол, та премієр Поль Рама-діє вказали сьогодні на велику загрозу війни між Сходом і Заходом, заявляючи, що Франція повинна причинитися до відвернення тої загрози. Бувший президент, ген. де Голь зі свого боку заявив, що сьо-годні вже не має такого, який не бачив би „грізних хмар на політичному небосклоні“ та взивав фран-цузький наряд до готовости.

МОСКВА ГОВОРІТЬ ПРО „ДИПЛОМАТИЧНУ ВІЙНУ“.

Москва, 21 вересня (АП). — Московська кому-ністична „Правда“ сьогодні пише, що американський секретар стейту, ген. Маршал, почав в ООД „дипло-матичну війну“ проти Советського Союзу. „Правда“ твердить, що ця акція може розвалити цю світову організацію та загрожує світовому миру. Подібно висловлюється теж урядовий орган, „Ізвестія“.

КОРНИЙЧУК ПИШЕ, ЩО ЙОГО „ПЕРЕСЛІДУВАЛИ“ В АМЕРИЦІ.

Москва, 21 вересня. — Олександр Корнійчук, з ласки Москви колишній комісар закордонних справ Советської України, пише сьогодні в „Літературній Газеті“, що під час його побуту в Америці він був „переслідуваний“ — департаментом справедливости. Корнійчук належав до відомої „культурної місії“, що приїжджала з большевицькою пропагандою до Аме-рики, та яку „випрошено“ після того, як вона відмо-вила зареєструватись, як чужа агентура.

850 СКИТАЛЬНИКІВ ІДЕ ДО ВЕНЕСУЕЛІ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 21 вересня (ЮП). — В найбільшу п'ятницю виїде з Німеччини до Венесуелі 850 воєнних збігців і перемішених осіб, в тому 165 втікачів з Еспанії, які не погоджуються в режумом ген. Франка.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		SUBSCRIPTION RATES:	
Three cents a copy.		Three cents a copy.	
One year	\$7.00	One year	\$7.00
Six months	\$3.75	Six months	\$3.75
Three months	\$2.00	Three months	\$2.00
Foreign and Jersey City Rates:		Foreign and Jersey City Rates:	
One year	\$10.00	One year	\$10.00
Six months	\$5.25	Six months	\$5.25
Three months	\$2.75	Three months	\$2.75
Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
One year	\$2.50	One year	\$2.50
Six months	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYant 9-0582.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПО ГАРМАТНИХ ВИСТРІЛАХ
КРЕМЛЯ

Нова сесія Асамблеї Об'єднаних Держав розпочала свої наради в такій атмосфері, що як Андрей Вишинський, голова советської делегації, скінчив своє гістичне виступання Злучених Держав, то одні з делегатів, вийшовши на коритар, заявили: Та ж не вже війна!

Коли б такі речі діялись у світі, необзайомленім з методами советської пропаганди, то такі виступи, як Вишинського в Об'єднаних Держав, означали б дієвий вплив. Та світ уже привик до советських навісних і брехових, передаваних не тільки пресою чи по радіо, але і такими советськими дипломатами як Молотов, Громико, Вишинський чи Мануйльський. В дійсності не пропаганда, обрхована на сильний ефект, який вона, на думку Кремля, повинна мати на "советський народ", а далі на советських сателітів і комуністів та комуністів у світі, зокрема в Злучених Держав, Вишинський певно знає, що він стріляє з старої гармати й на старий лад. Ні він, ні Кремль, хіба не можуть бути настільки наївними, щоб припускати, що ці стрільня вдарять у ціль. Одначе вони певні, що як пароблять гуку і нанесуть диму, то тим самим спаралізують на якийсь час нормальний хід нарад Асамблеї Об'єднаних Держав, а це у них — успіх. Представники Советського Союзу властиво повинні були б вийти з Асамблеї по промові Вишинського й до цього повинні би бути пристосовані кімната частина його промови. Та у Советі, як видно, інші плани. Вишинському, який звик обвинувачувати навіть своїх невинних приятелів і вислати їх на смерть, було б найвигідніше і тут вислати своїх противників на шибеницю, але це не Нью-Йорк, а не Москва. Вишинський знає, що по його прокураторській промові в Флоринг Медов енкаведисти не виведуть тих, кого він обвинувачував до в'язничної клітки, а потім на подвіря, щоб їх розстріляти і так зникнути опозицію. Тому він далі залишився в залі, щоб далі продовжувати обструкцію і нею унеможливити правильне функціонування Об'єднаних Держав. "Чистка", з якою він вийшов перед форум Асамблеї Об'єднаних Держав та до якої втягнув навіть такі особи як президента Трумана, а далі й американські університети та свободну пресу, вказує не тільки на нахабність советських дипломатів, але і на те, що то діялось би теж і в Злучених Держав, коли б переміг комунізм.

Советі, як не видно з самої промови Вишинського, смертельно заякані війною, яка їм, на їхню думку, грозить з боку Америки. Та так є, що війна лякає усіх, навіть і тих, що стріляють не зі старих гармат, але й з наймодерніших. Тому саме ніхто війни не хоче. Тому саме Злучені Держави вийшли в Асамблеї Об'єднаних Держав з пропозицією, як цю міжнародну організацію скріпити, щоб вона могла прийняти всілякі агресії та розв'язувати різні міжнародні конфлікти без війни. Та провокативна й обидлива промова представника Советів в Об'єднаних Держав усе це відкинула і закинула Злученим Державам, що вони змагаються до панування над світом і до нової війни.

Комуністи при роботі

Адміністраційний процес, ведений імміграційним бюро у Нью-Йорку проти румунського іммігранта, з прибралим іменем Джан Санто, дає притоку його оборонцям до виливання цілих цехівкомій на голови урядових свідків. Що більше: Самий урядовий адвокат, Джан П. Бойд, який обвинувачує Санту, є предметом нападів адвоката оборони, Герія Сечера. Сечер отверто грозив Бойдові, що буде позивати його "дивильно й кримінально" за запит: "Чи Ви теж комуніст?". Хто має спроможність пильніше слідити за цим процесом, не раз попадає в непевність: Хто то на ділі є обвинувачений, а хто прокуратором, що обвинувачує? Прокуратор і свідки поводяться спокійно, а оборона бубнить у всі бубни, щоб заглушити прокуратора і збентежити слухачів та читачів.

Одначе тому, що "брехня має короткі ноги", правда, яку хоче витягнути прокуратор на денне світло, зводиться до цього: Що Санто у виконанні комуністичних планів в Америці мав опанувати юнію Транспортових Робітників і зробив її придатною для комуністичних цілей. Досі на свідків покликав бувшого редактора комуністичного щоденника "Дейлі Воркер", Луїса Буденза і організатора ніврів Манінга Джансона. Оба вони були визначними діячами Комуністичної Партії і оба її покинули. За свідченням Джансона він самий, як обвинувачений Санто й інші комуністи, "діставали інструкції, що самим головним завданням Комуністичної Партії є обгородити себе окопами, зайнявши становища в стратегічних та ключових промислах країни на те, щоб підбурювати до страйків, викликати цілу низку загальних страйків, паралізувати господарку держави, озброювати робітників і приєднувати вояків на робітничих союзників — а все з метою, щоб скинути уряд і насадити диктатуру пролетаріату".

Свідок не сказав тут нічого нового, одначе підтвердження правди брешими комуністичними авторитетними особами має своє значення для устійнення метод, як комуно-большевики використовують робітничі організації саме на це, щоб при допомозі цих організацій звести колись робітників до стану робучої худоби.

Так званий "Поїзд Свободи", який має перевезти по різних околицях Злучених Держав документи, що вказують на історичний розвиток прав людини і громадянської свободи в Америці, стрінув ще перед своїм вїздом брутальні напасти комуністів. Хоч американські вольности зродилися тоді, коли то ще ніхто не мріяв про концентрацію багатств в околиці сьогоднішнього ньюйоркського Вол-Стрі-

ту; хоч ці вольности досягнено завзятою боротьбою проти гнобителів, то комуністичний провід вважав за відповідне видати тайні обійзники до своїх ячеек і зогидити в них оці найблагородніші змагання до волі. Що більше, за перекученням правди на большевицький лад оці документи американської свободолобної спадщини в большевицьким насвітленні виходять як інструменти для поширення імперіалізму багатими з Вол-Стріту. Імперіалізм, у звичайному до теперішньому понятті, це ніщо інше, як поневолення бідних людей. Як повязати оці большевицькі теревені, годі розумом збагнути. Та їм про логіку не йде. Це хіба дається пояснити словами Шевченка, про який, а оборона бубнить у всі бубни, щоб заглушити прокуратора і збентежити слухачів та читачів.

Хто хоче зрозуміти, як комуністичні очайдуки намагаються взяти під свою диктатуру американських слов'ян і зробити з них послушне оруддя кремльських сатрапів для швидшого їх обмосковлення — коли не мовного, то духового — хай добре перечитає новинку про конвенцію Хорватського Братнього Союзу в Пінтсбургу з 15 вересня. На конвенцію явився як делегат бунівший секретар одного з комуністичних "фронтів", а це Прогресивістський Ліги. Він допустився проступку погорди конгресу тим, що не хотів складати свідчення перед конгресовим комітетом, отже уряд Хорватського Братнього Союзу не хотів допустити його на конвенцію. Крім цього йому доказувано, що він "не є хорватської крові". Та всістакі комуністичні делегати переперли свою волю і посадили неправного делегата між правних учасників конвенції. Це, очевидно, розраховане на поширення хаосу і на опанування хорватської братньої організації з 120,000 членів і з \$20,000,000 маєтку.

Недавній приїзд представників московського патріарха до Америки для опанування тутешньої Російської Православної Церкви, знаний кожному, хто інтересується церковним життям. Отже навіть і релігійні установи є тепер предметом заінтересування комуністичних безбожницьких сатрапів. Це, очевидно, розраховане на те, щоб опанувати духа людей, які схоронилися до таких установ, до яких донедавна ще

Потреба культурно-освітньої
праці

Не з однієї статті наших часописів в Америці та з уст не одного чільного громадянина пробивається ширший і оправданий страх щодо цього, що нас тут жде, яка наша майбутність. Не на одних зборах наших організацій дивляться на себе зібрані члени з виразом журби на обличчі про майбутній розвиток тієї організації. Чи нема чого журитись? При роботі в цій організації є завжди невеличка й майже та сама горстка людей. А деж наші молодіші? Де ці, що за кілька, чи кільканадцять літ мають перебрати роботу на свої плечі та далі поведати організацію для добра тутешнього українського загалу? Де ці, що будуть тримати дальший зв'язок зі своїм, далеким але рідним Краєм, боляти його болями та радіти його радощами. Де ті, що будуть далі мати на оці добро того народу, з якого вони члени їх батьки вийшли і незалежно від цього, що вони будуть добрими американськими громадянами, будуть згадувати з вдячністю про свій народ, дбаючи про його добру славу й шукати для нього своїми зв'язками приятелів серед великого, американського народу.

Бо колишня передвечна українська еміграція поволі минається, частина з неї відчужилася, а молоді, себто її діти, мало що про цю Україну знає. І хотів серед цієї молоді, як довідуюсь, є значне число студентів та молодих інтелігентів на різних становищах то, як бачимо, вони йдуть окремим шляхом, а допливу тієї, свіжої крові у наших організаціях і громадському житті не багато помічається.

Чи має би через це змарнуватися цей скромний, але добрий, культурний, чи матеріальний дорібок нашої старої еміграції? — деякі питають. Розуміється, що ні. Думаю, що наша справа тут не так зле не стоїть. Ми всі лише мусимо добре заглянути правді в вічі. І чим скорше це зробимо, тим

більшевики не мали доступу, а які впади в першу чергу жертвою большевицького переслідування в початках їхнього наступу.

Оці зразки большевицької комуністичної "роботи" у вільній Америці мусять спонукати до застанова кожного свободолобного громадянина. Хіба сліпорожденний може ще сумніватися про ціль цих комуністичних змагань. Остається тепер до зрілого передумання, як припинити, а потім дати відсіч незобізнаним большевицьким затаєм, які досі звичайно кінчилися поневоленням або смертю свободної людини, установи, країни, держави.

— І це ви знаєте? — здивувався приємно і знов впаив у неї чорні очі. — Гарно, ви могли б теж почати археологію... Навчилися б багато. Багато пам'ятки, а які гарні, які таємні... Пізнавати їх... велике щастя. Так, неначе б ви якусь старинну, дорожку книгу читали... — заговорився.

— Коли ці люди жили, кохались, воювали, посвячувалися і вмірали... докінчив і неначе проснувся злегка. — Даруйте, смішно стає... Сьогодні це вже давно погребане.

— Ні, це тільки перерване — сказала на це Лінка і він стягнув злегка брови над очима.

— Вірте у свої слова? — Вірю...

Озвася кілька пустими словами веснякуватий, а третій раз вів сарказм, коли раптом сталося щось, що всіх їх підірвало на ноги. Спершу

краще буде. Що наші національно-громадські справи не стоять так, як ми собі бажали б, на це складається багато причин.

Давна наша еміграція бідна і з початку без інтелектуально-го провду, живучи переважно в злиднених умовах тяжкої праці, боролась за насутий хліб. Всежтаки поробила перші кроки для розвитку наших культурних і самопомогових товариств. По першій світовій війні вилася в неї нова струя більше свідомих людей і горстка інтелігенції, яка зуміла серед тих бідних наших відносин створити й розвинути деякі культурні цінності та розбудити українську еміграцію не для одної народньої справи. Цього доказом є ті існуючі наші організації в Америці, великі аскураційні товариства з численними відділами, преса, жіночі організації, клуби, церковні організації та організації американської молоді. Цього доказом є теж розбуджена національна свідомість, розбудова народних домів, шкіл, матеріальний дорібок і збагачення еміграції, розвиток торгівлі й промислу та допомога акція українському народові, перед війною і сьогодні.

Але кожний знає, що це, що зроблено досі, не є максимумом того, що ми могли зробити. Хочби поглянути в чужий загумінок, а переконаємося, що деякі національності мають значно більший дорібок. Чи треба за це виправдувати, або собі дорікати? Це зовсім зайве. Шкода на це часу й енергії. Кожний свідомий громадянин буде тишитись, якщо ми будемо культурно і навіть випереджувати інших. І ось в цьому напрямі постійно треба щось планувати й робити.

Силою обставин щораз більше приїждять до Америки нового, більше динамічного і свідомого елементу, як селяни, робітники, так теж міщани і інтелігентів. З них багато є таких, що не в одному ділі могли б стати до поміччї тутешньому громадянству в його громадській і культурній роботі та своїм досвідом послужити у творенні нових українських станиць, розбудові торгівлі, гуртвеві чи навіть банку. Тут можна навіть використати досвід нашої кооперації. Що може зробити навіть одна людина, добре обдумавши планом, совісною працею і запалом у праці, то цього прикладу можуть бути вже навіть деякі наші громадяни, що з праці рук дійшли до таких власних підприємств, що є варті поважних сум.

Та підставою для всякої праці є культурно-освітня робота. Повести її планоно до притягання до неї усі шари громадянства, а передовсім нашу амери-

канську молоді, це було б одним з перших завдань сьогоднішнього часу. Цього, що часом не могли зробити батьки, себто позискати вплив на неї, повинні зробити тепер культурно-освітні робітники. Звичайно від звичайних, але добре обдуманих рефератів та гуртків серед членів різних, вже існуючих організацій, можна змагати в майбутності до створення в Америці одного більшого, хочби рухомого, вищого осередку культури, який був би Народним Університетом. Цей осередок, збираючи коло себе передових культурників і вчених, міг би навіть стати зачатком наукового інституту чи університету.

Культурно-освітня робота мала б за завдання поведати планові виклади із українознавства та охопити усі діяльні українського народного життя від історії, політики чи економіки почавши, а на народнім здоров'ї скінчивши. Така робота поширить світлий і знання нашої старої еміграції, яка частинно думає про край ще категорично часу з перед першої світової війни і не уявляє собі гаразд цього національного росту, що відбувся впродовж останніх 20 літ, а нашої американської молоді дасть підставу знання про Україну та навчить любити її цінності цей народ, що силою своєї динаміки зумів навіть в кілках своїх найбільших ворогів через довгі віки не лише заховати свої національні цінності і традиції, але також по героїськи їх оборонити й розвивати. Наша культурна робота повинна тій молоді вказати це велике міжнародне значення, яке мала колись наша історична Русь-Україна та це ключове значення яке може й повинна в недалекій майбутності мати Україна у вирішенні міжнародних відносин в Європі, особливо на її сході. Це дасть їй почуття гордості із приналежності до такого народу та викреше запал до праці для його добра й слави. Це також знівелює оцю ворожу пропаганду, що розвела проти нас в останні десятиріччя в Америці, під якої впливом стоїть деякий відсоток нашого робітництва і їхніх дітей. В останній справі нам необхідно поведати вже тепер боротьбу дорогою преси та радіо. На жаль, ми не маємо досі ані одної добре поставленої радіової аудіції. Для всіх цих цілей необхідно подумати про видання якогось добре поставленого, популярно-наукового журналу, що можна б тоді легко виконати, коли б ми мали Народний Університет. Потребу такого журналу відчуває кожний робітник, фермер, ремісник чи інтелігент, коли б ми говорили до них про їхні справи.

От хочби згадати ділянку народного здоров'я. Чи не бачиться серед деяких робітників страшного примітивізму, який вже вдалось було викоринити

(Докінчення на 3 стор.).

СТЕПАН ЛЮБОМИРСЬКИЙ

ФРАГМЕНТ

3)

Здивувався Лінка, що не якийсь знаменитий в такому випадку слідок, та в що мить й посприйняв його знаменитий, а веснянкою бачи матого, задержого...

— Який же він, чи бандитов називається, не?... — Спитав він, прислонившись до стовпа.

— Я свідомий всіх слів, Вальде, — відповів йому той.

— Це ж... — замислював тепер Лінка і в цей час очей вистрілювали з його очей...

— Я свідомий всіх слів, Вальде, — відповів йому той.

— Це ж... — замислював тепер Лінка і в цей час очей вистрілювали з його очей...

нанта: — А ви... археологією цікавитесь?

— Радше цікавився, товаришко, хотіли ви сказати. Тепер це все таке далеке... Вже й розкопки вели ми самі, з професором... Та що там, де тепер археологія? І чим взагалі це мені здалось на щось?...

— Не можна так говорити... Пізнавати рідну минувшину... велика і гарна річ...

— Так, якби бодяй знання, що втішатимешся тим колись... А археологія справді гарна річ. Бувало, розкриємо стару, старинну могилу... — лейтнант перевів чорні очі на Лінку і за-

держав їх так, майже непомітно відзнаки на обох однакові, ворушилися кисті і дивно стає...

Колись живі люди, якісь достойники, князі, а сьогодні такий собі простий чоловік, проснувся у двері Бурко і як я, заглядаю і міряю, який там у мойого предка череп, а скільки зубів і яка нога довга... Дивно стає. Дива скриває у собі оця наша земля, товаришко...

— Вот, а патом аткроют, Яков Іванович і твою магілку і тебе теж зуби памерут, е, е... — засміявся веснякуватий.

Лейтнант не знімав очей з Лінки. Скривився тільки на мент, коли залунали слова його товариша. Лінка гляділа перед себе ясно і відкрито, уважними очима міряючи так одного як і другого. Цей говорив по українськи, спалений, прямий чоловік... А цей, випещений, ясноволосий, з

веснянками по московськи... А рушно — відзнаки на обох однакові, ворушилися кисті і дивно стає...

Шарудіння при дверях звернуло їхню увагу. Побіч поставав Бурко і як я, заглядаю і міряю, який там у мойого предка череп, а скільки зубів і яка нога довга... Дивно стає. Дива скриває у собі оця наша земля, товаришко...

Знов заговорив лейтнант-археолог.

Він говорив спокійно, плавно, старанно оминаючи чужих слів.

— Відкривали раз скитську могилу... Знаєте, скити... — Знаю — перервала Лінка, залишаючи Бурка. — Це перші історичні жителі наших земель... А анти...

легкий удар, після нього гризміт і несподівана стара чаша заскрипіла тисячними голосами та відчинилася нарістж на те, щоб з неї скотилось на долівку зломане людське тіло...

Лейтнанти сягнули вмілі ока по зброю та Лінка вже була на місці.

— Степан... — ахнула тільки і припала до брата.

Бурко підбіг, скорчений і найжестіший, обнімав лежачого, загарчав глухо і відійшов на бік. Шерсть ще більше наїжилася на його карку...

Мати вже була біля Лінки. Стало тихо. Три лейтнанти зглянулись по собі, не знаючи, що зробити. Поволі опали руки з добутих пістолями, низький сховав навіть свою до кобури і спокійно врізав свіжий кусень сала. Оба прочі остали на місцях, приглядаючись цій сцені. Мати старалась привернути сина до

пам'яті, Лінка піднялась і вбігла, щоб за хвилину принести води.

За нею поволі повернулось веснянкувате обличчя і в сірих очах блиснув особливий погляд...

Спалений вітрами і сонцем лейтнант розумів, що треба було щось зробити. Властиво він повинен перебрати ініціативу, як командуючий групи. А не знав сам, що саме зробити в цій хвилині. Було так тихо, що чути було, як тріщить сало в зубах третього. Фронт, боротьба, війна і свідомість дівочої привабливості — все це разом тріщало з тим салом. Голод, важкий голод по важкому дні.

Раптом з вулиці донеслось гуркотіння, знайомо видно, бо на темному обличчі лейтнанта відбилось службове зобов'язання. Він звернувся до товаришів.

(Далі буде).

УКРАЇНЦІ МІСТА НЬО ЙОРКУ Й ОКОЛИЦЬ!

Українсько-Американська Централь в Нью Йорку, Інк., отсею дорогою запрошує всі Українські Національні Організації та їх членів і все громадянство міста Нью Йорку, Брукліна, дільниці Бронкс, Асторії, Лонг Айленд, сусідні громади Джерзі Сіті на

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ЗІБРАННЯ получене з ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ

при участі українського національного хору під управою проф. Ю. Кириченка, та інших співучих сил

В НЕДІЛЮ, 28-го ВЕРЕСНЯ (September 28) 1947, точно о годині 2 пополудні

в COOPER UNION HALL, Cooper Square at 8th Street and 3rd Ave., NEW YORK CITY

Будуть промовляти визначні бесідники, місцеві і новоприбувші з Європи. Підчас програми можна буде закупити уділи (шери) Української Централі. Національні Товариства міста Нью Йорку просимо прийти з прапорами. Зокрема просимо до участі нашу українську світську і духовну інтелегенцію, власників підприємств, бізнесменів та нашу молодіж прийти на це зібрання і своєю радою допомогти Українській Централі здвигнути будову народного осередка в місті Нью Йорку.

Збірки на салі не буде.

Вступ на покриття видатків і на провадження дальшої праці ОДНОГО ДОЛЯРА.

П. РОМЕН.

ТОТАЛЬНИЙ НАСТУП
НА УКРАЇНУ

(З приводу статті Литвина в журналі „Большевик“, ч. 4)

(УБІ). — На Україні тепер найактуальніша справа і наймоделіша тема — це боротьба з українським націоналізмом. Ця боротьба розгорнута в усіх сферах життя. Ця боротьба точиться не лише в горах і лісах західних областей України, де застосовується наймоделіша військова зброя. Ця боротьба розгорнута також і по всій Україні — в школах і університетах, в радіо і пресі, і там вона не менше пера і інтензивна, як на полі бою. І невідомо, де падає більше жертв — у збройних сутичках українських партизанів з московсько-большевиськими окупантами, чи в наслідок „вириття українського націоналізму“ та його впливів у літературі й науці — на ідеологічному фронті.

Причин такого звороту нинішньої політики Москви на Україну не доводиться довго шукати. Генеза цієї боротьби — в актуалізації української проблеми на міжнародній арені і в активному спротиві українського народу московсько-большевиському поневоленню й диктатурі. Москва побачила, що українська національна ідея живе в масах українського народу. В наслідок поширення національних ідей, щораз більше число українців усвідомлює згубність московсько-большевиської політики на Україні для українського народу і все більше скріпляється на думці про боротьбу проти кожного окупанта, хоч би хто він був, хоч би звідки він приходив і хоч би якими гаслами прикривався.

Повязаність нинішньої збройної боротьби большевиків проти українських повстанців із теоретичною боротьбою на ідеологічному фронті досить виразно розкривають у своїй пресі самі большевики. Зокрема, в газеті „Радянська Україна“ недавно писалося: „Націоналісти опираються на ідеологію, яку вони черпають із творів М. Грушевського — автора „Історії України“ в 8 томах, і С. Єфремова — автора „Історії української літератури“. Якщо хочемо знищити українських повстанців, то нам треба за всяку ціну знищити їхню ідеологію“.

Отже, поруч із збройною боротьбою і терором Москва розгорнула тепер посилену теоретичну боротьбу на ідеологічно-світглядовому фронті. Читачі численні публікації на цю тему, видають, спеціального призначення, книги і брошури. Однією з таких брошур є брошура К. Литвина „Про історію українського народу“, яка була надрукована в журналі „Большевик“, а тепер масово поширюється на Україні. Ця брошура скерована на те, щоб „вирити“ і „розгромити“ націоналістичний ухил і помилки в працях українських соціалістичних істориків і націоналістичній історії України.

„При викладі причин селянських повстань, автори книги зазначають, що селянство боролось проти експлуатації не лише з боку іноземних, але також і

українських феодалів“.

„Аналогічні помилки є і в „Короткому курсі історії України“ (1941 рік) і в „Нарисі історії України“ (1942 рік), виданих Академією Наук УРСР, а також у „Програмах по історії України“ (1938 рік)“.

„Серйозні помилки є також і в галузі історії літератури. Прикладом цього може служити „Нарис історії української літератури“, виданий Академією Наук 1945 року. Автори нарис розглядають розвиток української літератури, як національно відокремлений літературний процес, який розвивається без будь-яких протиріч, без боротьби прогресового напрямку з реакційним, — процес, ізольований від класів і класової боротьби. Зв'язок української літератури з першовою російською літературою і величезний плодотворний вплив останньої зовсім ігноруються в „Нарисі““.

„Ці серйозні помилки в певній мірі є результатом все ще не подоланого впливу буржуазно-націоналістичної „школи“ Грушевського“ („Большевик“, 1947, № 7, стор 42-43).

Хто знає внутрішні відносини в СРСР — у цій країні, де діє „найдемократичніша в світі“ сталінська конституція і панує „найбільша свобода думки і слова“, той знає, що тягне за собою викриття таких помилок. Підручники і книги, що їх большевицька партія так критично, негайно вилучаються і знищуються. Така ж сама доля чекає і авторів, що їх написали — „іх теж вилучається“ і теж ліквідується, як ухильників і ворогів пануючої большевицької ідеології і влади, або — на большевицькому жаргоні — „ворогів народу“.

Отже, констатуємо факт: і на тридцятому році большевицької революції Україна не має своєї історії, а українські вчені й науковці все ще ніяк не опанують „марксистсько-ленінського матеріалістичного методу“ і все ще залишаються „в полоні буржуазно-націоналістичної ідеології“.

Як розуміти цей факт? Про що він говорить?

(Дальше буде).

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли змінюєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволочки. Адм. Свободи.

Совети зб'ють німецьких
полонених

Здавна вже даються чути голоси, що Советська Росія зорганізувала з полонених німців військові дивізії для своїх потреб. Ці вісті перевірено в Лондоні і Вашингтоні і за звідомленнями з достовірних джерел подають кореспонденти, що в Росії існує вже 38 німецьких дивізій. З них 18 панцирних, а це 10 тяжких і 8 легких. Кожна дивізія має назву якоїсь німецької провінції або міста. Потверджуються теж вісті, що на чолі цієї армії стоїть фельдмаршал фон Павлюс, а його головним помічником є ген. фон Зейдлі. Генеральний штаб цієї армії має приміщення у величавій віллі у віддалі 30 кілометрів від Москви. Генеральний штаб складається з 80 німецьких генералів, серед котрих найбільше звисний ген. Мюлер, бувший командант 12. армії. Є там ще ген. Гель, 6. командант 7. корпусу і ген. Штрекер, 6. командант 2. корпусу. Крім них, як кажуть, є ще в цьому штабі 8 інших корпусних командантів, 32 дивізійних генералів і багато бригадних генералів.

Константин Браун, експерт закордонних справ вашингтонської газети „Стар“, оприлюднив недавно зміст обємистих записки одного з в'язнів, що їх судили в Нюрнбергу, а це ген. Гюдлер. Коли Гюдлер сидів у тюрмі заки почався процес, він списав інтересний документ про ролі німців в Советській Росії. За підрахунками Гюдлера в склад советської армії входило мільйона до півтора мільйона німецьких вояків і офіцерів. З них лише 30% це вояки, яких звербовано правильним способом (мабуть із советської окупаційної зони в Німеччині). Решта це вояки бувшої гітлерівської нацистичної армії.

Гюдлер займався спеціально долею німецької армії, яка боролася під Сталіном. Він прийшов до висновку, що 80-85 відсотків цієї армії, як простих вояків так і офіцерів, прилучено до т. зв. „Комітету Вільної Німеччини“. У своїх записках Гюдлер ділить цих німців на дві категорії: одна складається з переконаних нацистів, які добають у союзі Німеччини з Советами єдину можливість відплати і відродження тоталітарних ідеалів в боротьбі проти „перерогнутого американсько-англійського капіталізму“; друга категорія складається з людей здеморалізованих ліпшими пайками і більш людськими умовами існування в Советі. Вони надіються, що в такий спосіб вони швидко дістануться на державні становища. Між ними нема ані комуністів ані попутників.

Браун пробіє винайти число німецької армії в Советі і подає його на 400.000. Він каже, що старше покоління вже не надається до активної ролі в будучині і згадує, що велике їх число зайняте тепер адміністраційною службою в советській окупаційній зоні. Вони часто йдуть до різних інтер-національних бригад, які діють в советській сфері впливів, як от тепер на Балкані. Кажуть, що в тих бригадах важну роллю грають гітлерівські офіцери, які давніше воювали проти Аліантів на Балкані і в Африці.

Оці адміністраційні офіцери доходять до числа 90.000 людей. Деякі з них, перейшовши вишків в Росії, вже вертаються в Німеччину. Деякі займають вже важні пости в советській окупаційній зоні, як от майор Валтер Бехлер є міністром внутрішніх відносин в Бранденбургу, Павль Марк Граф є директором поліції в Берліні, а кап. Ернст Гюдлер стоїть на чолі народної освіти в советській зоні. Бюлетень с. д. партії в Ганновері поміщує де-що з розмови з німецьким офіцером, який щойно повернувся з Росії. З неї можна довідатися, що більша частина німецьких офіцерів, які вступили в советську армію, твер-до вірять у постійну співпрацю між Німеччиною й Росією. Цей пропагандіст допомагають росіяни, а в ній бере участь теж і лейтенант граф фон Айн-зідель, посвоєний з колишнім німецьким „залізним канцлером“ Бісмарком.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

Потреба культурно-освітньої
праці

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Сьогодні, безперечно, багато грошей йде ще на допомогу еміграції, але й це колись до деякої міри минеться, а тоді цей сам Злучений Український Комітет, відповідно зреорганізовавши свою працю та збіркову акцію, міг би стати центром грошової допомоги усім культурним цілям. Зрозуміло, що й другі товариства за корисну у них культурну роботу могли б оподатковуватись на цю ціль.

Ми говоримо не раз про допомогу нашим вченим, нашій інтелегенції й еміграції. Заплануємо добру культурно-освітню роботу, створім усі для неї корисне середовище, а тоді не будемо журитись де примістити цих культурних діячів на працю. Тоді буде праця для кожного доволі.

Дехто може сказати, де на таку роботу взяти грошей. Безперечно, що саме тут будуть великі труднощі. Але зі ступенем розв'язком культурно-освітньої роботи, зі зростом розуміння її вартості, з поширенням зацікавлення до тих справ, думаю, найдуться теж гроші. Коли б на цю ціль українське громадянство зложило

Можете ви знайти працю
що перевищить цю?

Рівновартість \$2,500 річно в цивільній посаді... подорожування... освіта... пригоди. Все це є ваше — зараз після скінчення гай скул — коли вступите до Регулярної Армії.

Добре звучить, чи не так? Ваш харч, убрання, мешкання, медична і дентистична обслуга, щедрий пенсійний план — все це дістаєте даром. Ви дістаєте \$75 місячно як „пайвет“, і це є тільки початок. Ви поступатимете скоро, якщо в вас є все, що потрібно до здобуття авансу.

Ви вповні будете вдоволені з життя в війську. А понад усе, ви будете радіти глибоким вдоволенням, що впливає зі свідомості сповновання одної з найважливіших праць у світі. Ваша найближча Рекрутаційна Станція Американської Армії й Авіації має всі подробиці.

CAREERS WITH A FUTURE
U. S. Army and
U. S. Air Force

POST OFFICE BUILDING, JERSEY CITY, N. J.

СТАРАННЯМ НЬОЙОРСЬКОГО ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

В НЕДІЛЮ, 19. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 19, 1947)
АКАДЕМІЯ
ДЛЯ ЗВЕЛИЧЕННЯ ПАМ'ЯТІ ГЕРОІВ, ЩО ВІДДАЛИ
СВОЄ ЖИТТЯ ЗА УКРАЇНУ.

Академія відбудеться
У WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
при Irving Place, між 16. і 17. улицями в Нью Йорку.
Початок у годині 2. пополудні.
Просимо дуже українські організації і товариства
здержати на цей день від уряджування імпрез.
Програма Академії буде своєчасно оголошена.
Управа Н. П. Відділу О.О.Ч.С.У.

ЗАГАДОЧНА ПОЖЕЖА.—Досі не в'ялена справа пожежі в палаті, в якій мала замешкати по шлюбі британська престононаслідниця, принцеса Єлисавета. Ця палата, що на картині, вже не існує. Вона цілком згоріла.

ПЕРЛИНИ АНГЛІЙСЬКИХ ЛЕГЕНД
Pearls of English Legends
брошура

писана дуже легкою і простою мовою, з докладним українським перекладом.

Зміст містить 10 оповідань.

Переклав Яр. Подільський.

Видавництво „Практична Книжка“.

Ціна 35 центів.

Замовлення слати на адресу:

„СВОБОДА“

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

**В МОЛОДІ МАЙБУТНЄ
НАЦІЇ І ДЕРЖАВ.**

Невеликій частині наших емігрантів - скитальців, удалось відістатись на вільну землю Вашингтона. Серед них значний відсоток дітей і молоді шкільного віці. Маємо надію, що в наступних місяцях та роках прибуде на вільні американські землі значно більше наших скитальців. І тому наші відповідальні чинники повинні скликати в найближчому часі на наради учителів, як місцевих, як рівнож і тих, що прибули з скитальщини. На цих нарадах будуть могли поділитися наші педагоги своїм досвідом, а також зможуть виробити напружні в справі виховання нашої дітвори й молоді, що вже прибула й далі буде прибувати на американські землі. Уважаємо, що вказаним було б організувати для нашої молоді в шкільному віці (головно для тієї

РАТУВАТИ!

Пити війни й знаю, що треба в такій боротьбі пережити. Тому і відчуваю цілим серцем героїство новітніх борців, а теж певен, що так само відчувують це й інші українські вояки та козаки, що були тоді в рядах Української Армії, а тепер живуть в Америці. Думаю, що саме ми, бувші вояки, які живемо в Америці, повинні тепер бути прикладом, як треба допомагати новітнім борцям, як треба боронити ці ідеали, за які вони борються. Знаємо, що ці борці, що вже перейшли до американської зони в Німеччині, є обдурті, босі, виснажені, повні невилікуваних ран. Їх незабаром прибуде більше. Будуть, можливо, тисячі що потребуватимуть негайної допомоги. Справа, як бачимо, нагала, пекуча. Тому треба нам зараз спішити з новими жертвами на допомогу тим борцям-героям, щоб їх приодіти і допомогти їм прийти до нових сил. Про їхню оборону подбають певно в імені американських українців наші Комітети, а нам треба зложити жертви і передати негайно до тих Комітетів. Апелую до давних українських вояків, бо знаю, як вони тим гордіться, що мали честь і щастя бути тими вояка-

Павло Ленчук,
б. булавний У. Г. А.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

Кожний, хто бажає, шукати пошукувань ріднини і знайти було поміщене у „Свободі” оголошення впродовж до

UNITED UKRAINIAN AMERICA
P. O. BOX 1661, PHOENIX, ARIZONA 85001

Хто бажає, щоби прислати поміщення, раз або більше разів разом з оголошенням оголошення, розміру 1½ цента \$1.00.

11,380 Хомич Миколи від Хомич Пазі з с. Колонниць (Сянік)

би прислане ним оголошення різних скитальників
безплатно, хай вишле таке
CAN RELIEF COMMITTEE,
PHILADELPHIA 5, PA.
слане ним оголошення було
разів, окремо, як платне, то
пришле гроші. Одноразове
вля в одній колумнії, кош-

Адм. „Свободи“.

ГРИГОРІЙ К
ПОВІДОМЛЯ

ПОВЕРДОВИЧ
не, що його

NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-5763
825 WEST JERSEY STREET
NEWARK, N. J.

107 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEtrone 5-8577

